

Τίμησαν τους ήρωες της Νεαπόλεως - Κωνσταντίας

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Κύπρου](#)

Την Κυριακή 23 Ιουνίου 2019, πραγματοποιήθηκαν για ακόμη μια χρονιά στην προσφυγιά τα μνημόσυνα των ηρώων της Νεαπόλεως-Κωνσταντίας, όπως καθιερώθηκε από το 2014 με τη συνεργασία της Εκκλησιαστικής Επιτροπής Αποστόλου Ανδρέα Νεαπόλεως, του Κοινοτάρχη του κατεχόμενου προαστείου της Λευκωσίας και του Σωματείου «Ολυμπιάς» Νεαπόλεως.

Οι εκτοπισμένοι της Νεάπολης εκκλησιάστηκαν στον Ιερό Ναό Αποστόλου Ανδρέα (Συνοικισμός Στροβόλου III), όπου λειτουργούσε ο μακαριστός Ιερέας της Νεάπολης π. Κωνσταντίνος Θεοφάνους και Πρόεδρος της Εκκλησιαστικής Επιτροπής ήταν ο μακαριστός Νεαπολίτης Ιορδάνης Δημητρίου.

Κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας αναπέμφθηκε δέηση για ανεύρεση των

αγνοουμένων και επιστροφής στην πατρώα γη, καθώς και μνημόσυνα των πεσόντων στις μάχες της Τουρκοανταρσίας του 1964 και κατά τη διάρκεια της Τουρκικής εισβολής του 1974 και όσων απέθαναν πριν και μετά στην προσφυγιά Νεαπολιτών.

Της Θείας Λειτουργίας και των μνημοσύνων προέστη ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος, Πρόεδρος των Εκκλησιαστικών Επιτροπών της Αρχιεπισκοπικής Περιφέρειας Διαμερίσματος Μεσαορίας. Με αφορμή την εορτή της Κυριακής των Αγίων Πάντων, ο Επίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος ευχήθηκε στο εκκλησίασμα να έχουμε την ευλογία του Θεού και την τιμή πάντων των Αγίων. Διατηρώντας πάντοτε τη συνείδηση ότι με τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος που λαμβάνουμε με την είσοδό μας στην Εκκλησία είμαστε δυνάμει οι Άγιοι της Εκκλησίας, ως μέλη του πληρώματος της Εκκλησίας. Έχοντας πάντοτε τη βεβαιότητα ότι μαζί μας, εν Χριστώ Ιησού, καταξιώνονται όλοι οι δίκαιοι και οι προφήτες της παλαιάς Διαθήκης.

Μετά το πέρας των μνημοσύνων εκφώνησε ομιλία ο Υφυπουργός παρά τω Προέδρω κ. Βασίλης Πάλμας.

Ακολουθεί το κείμενο:

Με απέραντο σεβασμό και δέος προσήλθαμε σήμερα εδώ, στον Ιερό Ναό του Αποστόλου Ανδρέα του Συνοικισμού Στρόβολος III, για να τελέσουμε το μνημόσυνο των πεσόντων της Νεάπολης και να αναπέμψουμε δέηση για τη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων της.

Σε καιρούς χαλεπούς για την πατρίδα, σε καιρούς που η κοινωνία μας έχει ανάγκη από θετικά πρότυπα χρέους και ευθύνης, η απόδοση τιμής σε όσους αυτοβούλως προέταξαν το ανάστημά τους υπερασπιζόμενοι την ελευθερία, αποτελεί διαχρονικό χρέος προς την ιστορία μας. Αποτελεί σταθερή υπόμνηση της ανεξόφλητης ευθύνης μας και παντοτινή οφειλή προς τους ήρωες μας.

Τα μνημόσυνα, ειδικά των ηρώων μας, είναι ημερολόγιο μνήμης των αγώνων για την ελευθερία και τη δημοκρατία αυτού του τόπου. Είναι όμως, παράλληλα, και προσκλητήριο αγώνα για όλους εμάς. Αγώνα για επανένωση της πατρίδας μας και αποκατάσταση των δικαίων του μαρτυρικού μας λαού.

Θα ήθελα όμως πρώτα να εκφράσω προς τους διοργανωτές του μνημοσύνου, το σωματείο της Ολυμπιάδας Νεαπόλεως - Κωνσταντίας, την κοινοτική αρχή της Νεάπολης και την Εκκλησιαστική Επιτροπή του κατεχόμενου ναού του Αποστόλου Ανδρέα Νεαπόλεως, τη μεγάλη εκτίμηση και τις ευχαριστίες μου για την ευκαιρία να ανανεώσουμε μαζί την πίστη προς τα δίκαια του αγώνα μας, όπως και την αποφασιστικότητά μας να μην καμφθούμε από τις δυσκολίες και να συνεχίσουμε να έχουμε ως πρώτη και μεγάλη προτεραιότητά μας τον τερματισμό της κατοχής και την επανένωση της πατρίδας μας κάτω από συνθήκες που θα εγγυώνται την ελευθερία, την ασφάλεια και την ευημερία όλων των πολιτών της, χωρίς εγγυήσεις και επεμβατικά δικαιώματα και χωρίς κατοχικά στρατεύματα.

Η Νεάπολη, ένα στολίδι του Δήμου Λευκωσίας έξω από τα βόρεια τείχη της πρωτεύουσας, με πολύ πράσινο και παραδειγματική για την εποχή ρυμοτομία και υψηλό δείκτη αστικής ανάπτυξης, μπήκε στο στόχαστρο της τουρκικής βουλιμίας από τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας.

Τον Δεκέμβριο του 1963 οι κάτοικοι της Νεάπολης εγκλωβίστηκαν για μεγάλο διάστημα, χωρίς καμιά διέξοδο προς την υπόλοιπη Λευκωσία, μέχρι που απελευθερώθηκαν από τις οργανωθείσες, εθελοντικά τότε, δυνάμεις οι οποίες έσπευσαν για να υπερασπίσουν τις ζωές των κατοίκων.

Τα γεγονότα της τουρκανταρσίας σημάδεψαν ανεξίτηλα τη Νεάπολη. Η περιοχή της Κωνσταντίας, που βρισκόταν μέσα στα ίδια διοικητικά όρια, μετατράπηκε σε νεκρή περιοχή. Και μόνο μια διέξοδος είχε απομείνει τότε προς τη Λευκωσία, μέσω της γειτονικής Ομορφίτας και του Καϊμακλίου. Την ίδια τύχη είχε και η γειτονική επίσης κοινότητα του Τράχωνα που βρίσκεται στα βόρεια της Νεάπολης. Μαζί, οι περιοχές αυτές, έζησαν έντονα όλες τις συνέπειες και τα προβλήματα της τουρκικής διχοτομικής και επεκτατικής πολιτικής.

Το πρωινό της 20ής Ιουλίου 1974, ταυτόχρονα με την έναρξη της απόβασης των τουρκικών στρατευμάτων στην Κερύνεια, ο ουρανός της Λευκωσίας γέμισε από Τούρκους αλεξιπτωτιστές. Την ίδια ώρα άρχισαν να κτυπούν πιο έντονα οι παλμοί της καρδιάς των νέων της περιοχής που ανταποκρίθηκαν με ενθουσιασμό στο κάλεσμα για υπεράσπιση της ελευθερίας και της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας τους. Μέσα από τον καταιγισμό των σφαιρών και των βλημάτων των βαρέων όπλων, έσπευσαν να καταταχθούν στις μονάδες τους, ενώ οι κληρωτοί άνδρες του Γ' Λόχου του 211 Τάγματος Πεζικού, που επάνδρωναν τα φυλάκια της περιοχής, είχαν αρχίσει από το πρωί να αποκρούουν τις τουρκικές επιθέσεις. Ολόκληρη η βόρεια περιοχή της Λευκωσίας μετατράπηκε μεμιάς σε θέατρο σκληρών πολεμικών συγκρούσεων με τους κατοίκους της να εγκαταλείπουν

έντρομοι και με αγωνία τα σπίτια τους για αναζήτηση ασφαλούς καταφυγίου για τις ζωές τους.

Μέχρι τις 23 Ιουλίου 1974 που καταλείφθηκε η Νεάπολη, ο Τράχωνας και μεγάλο τμήμα της Ομορφίτας, πολλοί ήταν οι νέοι που πρόσφεραν με ηρωισμό και αυτοθυσία τη ζωή τους, παρόλο που γνώριζαν πως ο αγώνας στον οποίο συμμετείχαν ήταν καταφανώς άνισος λόγω των υπεράριθμων και πολύ καλύτερα εξοπλισμένων δυνάμεων του εχθρού.

Στην ίδια τη γενέτειρά του τη Νεάπολη, έπεσε ηρωικά μαχόμενος ο έφεδρος ανθυπολοχαγός του Γ' Λόχου του 211 Τάγματος Πεζικού Σωτήρης Κωνσταντίνου Χαριλάου. Καθηγητής φυσικομαθηματικών, γεννήθηκε στις 17/2/1950. Τάφηκε σε ομαδικό τάφο στο στρατιωτικό κοιμητήριο Λακατάμιας. Τα οστά του ταυτοποιήθηκαν το 2000 και επανετάφη στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας.

Στη Νεάπολη έπεσε ηρωικά μαχόμενος και ο επίσης Νεαπολίτης Παναγιώτης Χατζηγεωργίου που, αν και καταδρομέας, κατατάχθηκε από τις πρώτες ώρες στο 211 Τάγμα Πεζικού για υπεράσπιση της περιοχής του, δίνοντας σκληρές μάχες με τον εχθρό. Γεννήθηκε στις 10/1/1947 και είχε δυο παιδιά. Τα λείψανα του βρέθηκαν σε ομαδικό τάφο στην περιοχή του Τράχωνα και η κηδεία του τελέστηκε στις 11/9/2011.

Ένας άλλος Νεαπολίτης που έπεσε στην περιοχή είναι ο Ανδρέας Αλεξάνδρου, αθλητής της Ολυμπιάδας Νεαπόλεως. Γεννημένος στις 9/5/1956, προσφέρθηκε εθελοντικά να βοηθήσει στην απόκρουση των επιθέσεων του εχθρού. Έξω από τον Αστυνομικό Σταθμό Νεαπόλεως τραυματίστηκε θανάσιμα στο κεφάλι από θραύσματα βλήματος όλμου. Τάφηκε σε μαζικό τάφο στο κοιμητήριο Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, όπου και επανατάφηκε στις 27/5/2000 μετά την ταυτοποίηση των οστών του.

Άλλοι Νεαπολίτες που πρόσφεραν τον εαυτό τους στο θυσιαστήριο της ελευθερίας της πατρίδας μας είναι:

Ο Ανθυπολοχαγός των Καταδρομών Αντώνης Αγρότης ο οποίος έχασε τη ζωή του στις μάχες του αεροδρομίου Λευκωσίας κατά την πρώτη μέρα της εισβολής. Τάφηκε σε μαζικό τάφο και επανατάφηκε στις 19/9/2001 στο κοιμητήριο Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 21/1/2003 προήχθη στο βαθμό του Υπολοχαγού.

Ο ανθυπολοχαγός Μάριος Φυσεντζίδης του 70 Τάγματος Μηχανικού. Γεννήθηκε στις 15/2/1950 και αποπεράτωσε τις πανεπιστημιακές του σπουδές στον Καναδά. Για 36 χρόνια το όνομα του περιλαμβανόταν στον κατάλογο των αγνοουμένων.

Χάθηκε σε αποστολή της μονάδας του για επίστρωση ναρκοπεδίων στην περιοχή της Λαπήθου και Καραβά, όταν αυτή καταλήφθηκε από τα τουρκικά στρατεύματα στις 6/8/1974. Τα οστά του εντοπίστηκαν σε μαζικό τάφο μαζί με τα οστά άλλων συμπολεμιστών του. Κηδεύτηκε στις 11/10/2010.

Ο επίσης αθλητής της Ολυμπιάδας Νεαπόλεως και καταγόμενος από τον Τράχωνα Κλεόβουλος Παντελή, εξακολουθεί να περιλαμβάνεται στον κατάλογο των αγνοουμένων. Υπηρετούσε ως δεκανέας στο 241 Τάγμα Πεζικού που είχε ως έδρα του την Αθαλάσσα. Τα ίχνη του χάθηκαν στην περιοχή της Βώνης στις 14/8/1974, ημέρα έναρξης της δεύτερης φάσης της τουρκικής εισβολής.

Στον κατάλογο των αγνοουμένων παραμένει και το όνομα, του επίσης Νεαπολίτη Γεώργιου Χατζηκυριάκου, Ανθυπολοχαγού στο 366 Τάγμα Πεζικού. Σπούδαζε ιατρική στην Αθήνα όταν ξέσπασε η Τουρκική εισβολή. Τα ίχνη του χάθηκαν στην περιοχή Μύλοι του Καραβά, όπου η μονάδα του έδωσε σκληρές μάχες με τον εχθρό.

Κυρίες και κύριοι,

Για την υπεράσπιση της Νεάπολης πληρώθηκε βαρύς φόρος αίματος από τους λεβεντονιούς της Κύπρου. Και δεν μπορούμε παρά να αναφερθούμε και στους άλλους άνδρες του Γ' Λόχου του 211 Τάγματος Πεζικού που με ηρωισμό και αυτοθυσία στάθηκαν απέναντι από τις τουρκικές δυνάμεις.

Τα ονόματα των ηρωικώς πεσόντων ανδρών του Τάγματος στη Νεάπολη:

Κυριάκος Αριστοδήμου, Ελευθέριος Ιωαννίδης, Νικόλαος Καϊλάς, Θεοχάρης Κκίμης, Αλέξανδρος Παπαχριστοφόρου, Παναγιώτης Παύλου, Στέλιος Περικλέους, Μιχάλης Σάββα, Ιωάννης Σκαλιστής, Νεόφυτος Χηράτου, Τάσος Χρυσηλίου, Μάμας Χριστοδούλου, Ζένιος Μιχαήλ, Σωτήρης Χαριλάου, Δημήτρης Δημητρίου και ο εθελοντής Ιάκωβος Παπαντωνίου.

Μετά την οπισθοχώρηση του Τάγματος στην περιοχή Καϊμακλίου, έχασαν επίσης τη ζωή τους στις εκεί μάχες ο Κωνσταντίνος Πηλείδης και ο Γιαννάκης Σιαμμάς που υπηρετούσαν πριν στη Νεάπολη.

Μαζί τους και οι εθελοντές Νικόλας Γεωργίου και Ζήνωνας Ζήνωνος.

Αγνοούμενοι, εξάλλου, είναι και οι Ευάγγελος Λύτρας, Θεοφάνης Θεοφάνους και Κώστας Παπαπολυδώρου που υπηρετούσαν σε φυλάκια της Νεάπολης.

Καθηκόντως μνημονεύουμε και τους πεσόντες του 211 Τάγματος Πεζικού στον Τράχωνα και την ευρύτερη περιοχή:

Λουκάς Αδάμου, Σωτήρης Γεωργίου Πομπέσιης, Γρηγόριος Δημητρίου Μίτας, Δημήτριος Δημητρίου, Χριστάκης Ευσεβίου, Ελευθέριος Ιωάννου Ζαντής, Μενέλαος Μενελάου, Γεώργιος Μιχαήλ, Ανδρέας Παναγή, Παναγιώτης Παναγιώτου, Ανδρέας Παφίτης, Νικόλας Ππαλαζή, Αλέξανδρος Σκουρίδης, Σταύρος Ταλιαδώρας, Ερρίκος Στυλιανόπουλος, Ηλίας Χριστοδούλου, Ανδρέας Αγγελή και Παναγιώτης Χατζηγεωργίου.

Αγνοούμενοι, επίσης, στην περιοχή Τράχωνα είναι οι ακόλουθοι άνδρες του Τάγματος:

Ανδρέας Μακαρίτης, Κώστας Ανδρέου Κόκκας, Μιχαήλ Γιαννή Σεργίδης, Χριστάκης Καλαποδάς, Χριστάκης Κοντός, Ανδρέας Κοντού, Παύλος Ππόλος, Κύπρος Ιωάννου και Ανδρέας Ρώσσοι.

Ιδιαίτερα τραγικός ο απολογισμός του Γ' Λόχου του Τάγματος:

Συνολικά 35 νεκροί αξιωματικοί και στρατιώτες, καθώς και τρεις εθελοντές. Αγνοούμενοι μέχρι σήμερα, δέκα.

Σημειώνω και την περίπτωση του εθνοφρουρού Γεώργιου Ανδρέου Πιλάτου, ο οποίος επίσης υπηρέτησε στην περιοχή Νεάπολης-Τράχωνα-Ομορφίτας και τα οστά του ανευρέθηκαν σε ένα από τους δυο ομαδικούς τάφους στον Τράχωνα μαζί με τα οστά 35 άλλων εθνοφρουρών. Ο Πιλάτος είχε παρουσιαστεί στο 201 Τάγμα Πεζικού στην Αμμόχωστο και μεταφέρθηκε στη συνέχεια στη Λευκωσία.

Στη θυσία όλων κλίνουμε ευλαβικά το γόνο. Αντιστάθηκαν ερρωμένα στον τουρκικό Αττίλα και υπό τις διαταγές του τότε Λοχαγού τους Χαράλαμπου Λόττα, έγραψαν με τους συμπολεμιστές τους σελίδες λαμπράς δόξας, σε μια εποχή, μάλιστα, προδοσίας και αποδυνάμωσης της Εθνικής Φρουράς, προσφέροντας ό,τι πολυτιμότερο για την ελευθερία μας.

Σαράντα πέντε χρόνια από τότε τελούμε μνημόσυνα για τους πεσόντες και δεήσεις για τους αγνοουμένους. Δεν είναι όμως μνημόσυνα μόνο υπέρ της ανάπαυσης των ψυχών των τεθνεώτων ή δεήσεις υπέρ της εξακρίβωσης της τύχης των εξαφανισθέντων. Είναι και υπέρ της ανάτασης των ψυχών εμάς των ζώντων. Εμάς όλων που έχουμε την ευθύνη για τη δικαίωση της θυσίας τους και που δεν πρέπει να επιτρέψουμε, στη λήθη να συνθλίψει τις μνήμες μας και να επιφέρει τη συμφιλίωση μας με την κατοχή της πατρίδας μας, τον σφετερισμό των πατρογονικών μας εστιών και την καταπάτηση των δικαιωμάτων μας.

Δυστυχώς, η Τουρκία προκαλεί όλο και μεγαλύτερα προβλήματα στις προσπάθειες

επανεναρξης των συνομιλιών. Προβλήματα που αναδεικνύουν στον πιο έντονο βαθμό την αλαζονεία της ηγεσίας της και την έλλειψη κάθε διάθεσης από μέρους της να συνεργαστεί για την επίτευξη μια διαρκούς και κοινώς αποδεκτής λύσης του Κυπριακού.

Και όχι μόνο αυτό. Περιφρονεί προκλητικά κάθε αρχή του ευρωπαϊκού και διεθνούς δικαίου, χωρίς να διστάζει να κάνει σαφή την επιδίωξή της να θέσει υπό την ηγεμονία και τον πλήρη έλεγχο της ολόκληρη την περιοχή της ανατολικής Μεσογείου. Η καταφανής ωμή παραβίαση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας με τις παράνομες ενέργειες της Τουρκίας στην περιοχή της Αποκλειστικής Οικονομικής μας Ζώνης, δεν άφησε φυσικά αδιάφορη την Ευρωπαϊκή Ένωση που στέκεται πλήρως αλληλέγγυα προς την Κύπρο και τα δίκαια της.

Αυτό καταδεικνύει περίτρανα και η πολύ σημαντική απόφαση των ηγετών των 28 κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι την περασμένη Πέμπτη υιοθέτησαν ομόφωνα την εισήγηση του Προέδρου της Δημοκρατίας, κυρίου Νίκου Αναστασιάδη, για λήψη στοχευμένων μέτρων κατά της Τουρκίας.

Η έμπρακτη αυτή στήριξη της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι των Τουρκικών προκλήσεων διαμηνύει στην Τουρκία, κατά τρόπο κατηγορηματικό και απόλυτο, πως θα πρέπει να τερματίσει αμέσως τις έκνομες ενέργειες της σε βάρος των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κύπρου, και πως επιβάλλεται, δίχως άλλο, να ακολουθήσει την οδό του πλήρους σεβασμού του διεθνούς δικαίου και της ειρηνικής συνύπαρξης και συνεργασίας των κρατών.

Η παρανομία δεν μπορεί να επιβραβευτεί, ούτε και να γίνει ανεκτή. Αυτό το μήνυμα θα πρέπει να το κατανοήσει, αργά ή γρήγορα, και ο κ Ερντογάν.

Πατρίδα και τους ήρωες μας επιβάλλει σε μας να βαδίζουμε ενωμένοι, ώστε να διασφαλίσουμε τη συνέχεια της εθνικής μας ύπαρξης σε αυτό τον μαρτυρικό χώρο. Δεν επιτρέπεται καμία παρεκτροπή και θα πρέπει οριστικά και αμετάκλητα να θέσουμε στο περιθώριο της ιστορίας τις όποιες προσωπικές αντιπαραθέσεις και τα πάθη που προκάλεσαν διολίσθηση της πορείας μας. Θα πρέπει να προχωρήσουμε μπροστά με σύνεση και υπευθυνότητα. Το οφείλουμε στη μακρά ιστορική παράδοση και τις αξίες μας, το οφείλουμε στους ήρωες μας, το οφείλουμε στις σημερινές και τις αυριανές γενιές.

Δόξα και τιμή στους ήρωες της Νεάπολης, δόξα και τιμή σε όλους τους ήρωες των αγώνων μας.

Ακολούθησε κατάθεση στεφάνων και ο Εθνικός Ύμνος.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί όλους όσους συνέβαλαν στην άριστη πραγματοποίηση του Εκκλησιασμού και των Ιερών Μνημοσύνων.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζει προς τον Αιδεσιμολογιωτάτους Πρωτοπρεσβυτέρους Αντώνιο Καλογήρου και Παναγιώτη Φλουρή και τους συνεργάτες τους, καθώς και στην Εκκλησιαστική Επιτροπή της Ενορίας Απ. Ανδρέου Συνοικισμού Στρόβολος III.